

خوش‌اشتهاترین بانک ایران با ۱۲۵ همت وام

بازخوانی؛ جان بولتون: کاخ سفید مثل خوابگاه دانشجویی بی نظم است

در جست‌وجوی مقصران مالی_گیت

روزنامه خبری تحلیل، گفت‌وگو، سیاست، اقتصاد، فرهنگ، هنر، ورزش، گردشگری، سلامت، آموزش، فناوری، محیط‌زیست، حقوق، جامعه، تاریخ، ادبیات، سینما، تئاتر، موزیک، گرافیک، معماری، گردشگری، سلامت، آموزش، فناوری، محیط‌زیست، حقوق، جامعه، تاریخ، ادبیات، سینما، تئاتر، موزیک، گرافیک، معماری

۱۶ صفحه ۵۰۰۰ تومان

شماره مسلسل ۴۶۶۴
سنه ۱۰ مرداد ۱۳۹۷
۱۴ مهر ۱۳۹۵
اول آگوست ۲۰۲۳
شماره ۳۹۲۶

vol.15 | No. 3926 | 16 Pages

آخرین جزئیات از سریال استراتژیک «موسی»^(ع) به کارگردانی ابراهیم حاتمی کیا: همکاری دولت در تامین بودجه گره‌گشااست

عبور از نیل در ده فصل

چرا اروپا برای کاهش وابستگی به چین، توان همراهی با آمریکا را ندارد؟

آخرین وضعیت ایران در نانو به روایت آمار

گزارش یک جلسه داغ بین نمایندگان وزارت ارتباطات و فعالان تجارت الکترونیک

اژدهای زرد همچنان می‌تازد

کاهش مقالات، افزایش صادرات

هزینه‌های سرعت لاک‌پشتی

۱۷

۵،۱۶

۱۶

یادداشت - ۲

یادداشت - ۱

دورزدن افزایش ظرفیت پزشک متخصص با شاخص‌سازی

امسال نیز وزارت بهداشت در ابتدا برخلاف وعده وزیر بهداشت مبنی بر افزایش ظرفیت ۲۵ درصدی پذیرش آزمون دستیاری عمل کرد و تنها ۷ درصد به ظرفیت‌ها افزود. اما پس از مطالبه مردمی نسبت به تحقق وعده وزیر و رفع پایدار معضل کمبود پزشک متخصص، معاون آموزشی وزارت بهداشت خبر از افزایش ۲۰ درصدی ظرفیت پذیرش در موعد تکمیل ظرفیت داد.

اقدامی انفعالی که اگر افزایش اعتراضات به کمبود پزشک متخصص نبود شاید هیچ‌گاه عملی نمی‌شد؛ چرا که تجربه نشان داده بدنه وزارت بهداشت در برابر تامین نیروی انسانی متخصص کافی مقاومت کرده و برخلاف وعده رئیس‌جمهور عمل می‌کند.

فریب سیاستگذار با شاخص‌سازی

مقاومت‌های بدنه وزارت بهداشت در برابر تامین نیروی انسانی متخصص کافی در کشور علی‌رغم وجود تقاضا در بین پزشکان جوان برای تحصیل در رشته‌های تخصص پزشکی همچنان وجود دارد. مقاومتی که این بار در لایحه برنامه هفتم توسعه در قالب یک شاخص جدید خود را نمایان ساخته است.

در نخستین نسخه لایحه برنامه هفتم در بند ۱۹۰ فصل چهاردهم برنامه، به صورت صریح با عبارت «افزایش سالیانه ظرفیت دندانپزشکی و پزشکی به میزان حداقل ۲۵ درصد» به برنامه‌ریزی برای رفع معضل کمبود پزشک متخصص پرداخته شده بود. اما در نسخه‌ای که توسط رئیس‌جمهور به مجلس تقدیم شد این عبارت به علت نامشخصی حذف شده و جای خود را به شاخصی مبهم و غیر کارشناسی داده است.

در تبصره ج ماده ۶۹، بخش ارتقای کیفیت خدمات فصل ۱۴ این لایحه عبارت «افزایش سالیانه ظرفیت تخصص پزشکی با اخذ تعهد خدمت در مناطق مورد نیاز به نحوی برنامه‌ریزی کند که تا پایان برنامه نسبت دستیاران تخصصی و متخصصان بالینی به پزشکان عمومی حداقل به یک برسد» جایگزین عبارت قبل شده است.

در عبارت جدید، افزایش ظرفیت تخصص دندانپزشکی به کلی حذف شده درحالی که کشور با کمبود شدیدی نیز در این حوزه روبرو است. اما بخش مهم‌تر این عبارت حضور شاخصی عجیب و ابهام‌آفرین است. در این شاخص نسبت مجموع سرانه پزشکان متخصص و دستیاران تخصص به سرانه پزشکان فعال بایستی در پنج سال آینده به عدد یک برسد، درحالی که هم‌اکنون عدد این نسبت بیش از یک است. از طرفی مشخص نیست این شاخص براساس کدام استاندارد جهانی تعیین شده است؛ چرا که در بیشتر کشورهای پیشرو در این حوزه، نسبت پزشک متخصص به عمومی بیش از دو است و نیز تعداد دستیاران پزشکی در آن محاسبه نمی‌شود.

اکنون باید منتظر ماند و دید واکنش دولت و مجلس به این تبصره، که در بهترین حالت دستاویزی خواهد بود برای تداوم وضع موجود کمبود پزشک متخصص در کشور، چه خواهد بود؟ آیا وزارت بهداشت با گنجانیدن چنین شاخصی قصد فریب نهادهای سیاستگذاری کشور را داشته تا در قالب برنامه هفتم توسعه بتواند برای مقاومت‌های خود دستاویزی قانونی فراهم کند؟

سینا سمعی پژوهشگر حوزه سلامت

هفته گذشته وزیر بهداشت در حاشیه جلسه هیات‌دولت، وعده خود مبنی بر افزایش ۲۵ درصدی ظرفیت پزشک متخصص را تکرار کرد. اما بررسی بخش مربوط به آموزش پزشکی لایحه برنامه هفتم توسعه حاکی از شاخص‌سازی در جهت خلاف وعده وزیر است. شاخصی غیر کارشناسی که زمینه‌ساز تداوم کمبود پزشک در کشور خواهد بود.

کمبود پزشک متخصص مشکلی آشکار

«کمبود پزشک متخصص در شهرستان‌های ما بسیار زیاد است. کسی که در شهرستان زندگی می‌کند حق دارد از خدمات بهداشتی درمانی به‌موقع استفاده کند و قرار نیست فقط افراد ساکن مرکز استان یا مرکز کشور همه خدمات را داشته باشند.» این گلایه فتح‌الله توسلی، نماینده بهار و کیوردآهنگ در مجلس از وضعیت پزشک متخصص در حوزه انتخابیه خود است.

البته این نخستین‌بار نیست که نمایندگان مجلس از کمبود پزشک متخصص شکایت می‌کنند. نزدیک به چهار ماه پیش بود که وضعیت دسترسی به پزشک متخصص پای وزیر بهداشت را برای پاسخ به سوال محمدرضا صباغیان در این خصوص به مجلس باز کرد. پاسخی که برای نماینده مردم ایرکوه، یافق، خاتم و مهریز قانع‌کننده نبود و با وساطت رئیس مجلس فرصتی سه ماهه برای رفع معضل کمبود پزشک به وزیر بهداشت داده شد.

بررسی آمارها نیز حاکی از سرانه پایین پزشک متخصص در کشور است، کمبودی که هم سبب کاهش دسترسی عادلانه و هم باعث توزیع نامتوازن پزشکان متخصص در سراسر کشور به‌ویژه مناطق کم‌برخوردار شده است.

سرانه پزشک متخصص در ایران ۶۲ پزشک به ازای هر ۱۰۰ هزار نفر جمعیت است. این سرانه نزدیک به نصف متوسط سرانه پزشک متخصص کشورهای منطقه است. همچنین این سرانه حدود یک‌پنجم متوسط سرانه پزشکان متخصص سالمندترین کشورهای دنیا است. این درحالی است که کشور ایران به‌زودی با موجی از جمعیت سالمند روبرو خواهد شد و بایستی زیرساخت‌های کافی به‌ویژه نیروی انسانی متخصص، جهت پاسخگویی مناسب به افزایش نیازهای درمانی این قشر از جامعه را داشته باشد.

تعلل‌های پی‌درپی وزارت بهداشت

با تصویب افزایش ظرفیت پذیرش پزشکی عمومی در شورای عالی انقلاب فرهنگی، انتظار می‌رفت وزارت بهداشت به تکلیف قانونی خود در تبصره دوم آن مبنی بر ارائه برنامه افزایش ظرفیت در رشته‌های تخصصی پزشکی و دندانپزشکی عمل کند. بررسی‌ها حاکی از آن است که با گذشت نزدیک به ۱۵ ماه از ابلاغ این قانون وزارت بهداشت تاکنون هیچ برنامه‌ای در این خصوص ارائه نکرده است.

متراکم‌سازی کانون‌های دینی و انقلابی براساس الگوی ریون

بازخوانی یک منبر در تراز نیاز امروز انقلاب اسلامی

ما غفلت بکنیم این پیش می‌آید. اگر غفلت بکنیم، اگر غفلت بکنیم، از گناهان بزرگ قبیح‌زدایی می‌شود، از کبائر قبیح‌زدایی می‌شود، عادی می‌شود.»

در این بیانات برای مقابله با استحاله فرهنگی و دین‌زدایی از طریق قبیح‌شکنی در محرمات شرعی مانند حجاب:

اولاً تبلیغ، به عنوان سازوکار پیشینی و اولیه دین در رساندن پیام صحیح به عمق جان مخاطب، بیشتر یا حداقل به اندازه سازوکار ثانویه و پسینی امر به معروف و نهی از منکر در جلوگیری از تعدی به حدود شرعی مورد تأکید قرار گرفته است.

روشن است که اگر شناخت معروف و منکر در جامعه با تبلیغ صحیح تثبیت نشود امر به معروف و نهی از منکر کم‌اثر و پرهزینه خواهد بود. امر به معروف و نهی از منکر اگرچه حکم ضروری اسلام و ضمانت اجرای تمامی احکام الهی و یکی از مهم‌ترین فلسفه‌های وجودی حکومت اسلامی به‌عنوان مجری دین در جامعه است اما زمانی کارگر است که عموم افراد جامعه با رسیدن صحیح و عمیق پیام دین از طریق تبلیغ به آموزه‌های دین که بر پایه فطرت خداجوی انسان هاست ایمان پیدا کرده و بدان عمل کنند. در این صورت در برخورد با اقلیتی که سهل‌انگاری و غفلت می‌کنند یا قصد هنجارشکنی و عناد دارند، امر به معروف و نهی از منکر انجام گیرد. ثانیاً بنا بر نهاد حوزه به‌عنوان نهاد محوری در امر تبلیغ تأکید شده است.

به تعبیر شهید مطهری در کتاب علل گرایش به مادی‌گری، یکی از علل گریز انسان غربی از دین و گرایش او به مادی‌گری در غرب، نارسایی مفاهیم دینی (مسیحیت تحریف‌شده) و ضعف نهاد دین (کلیسا) در تبلیغ دین بود و اگر مراقبت نشود همین عامل می‌تواند در جامعه اسلامی از عوامل دین‌گریزی محسوب شود. پس تأکید ویژه رهبر انقلاب بر جایگاه تبلیغ در حوزه علمیه را باید یک طراحی راهبردی در وسط میدان جنگ فرهنگی تلقی کرد، نه یک توصیه! بدیهی است که پیشگام این تحول در حوزه باید علمای برجسته و شاخص حوزه علمیه به‌عنوان الگوی طلاب جوان باشند.

نکته دوم؛ توجه راهبردی به متراکم‌سازی کانون‌های دینداری

و تبلیغ دین

تجویز رهبر معظم انقلاب اسلامی در این دیدار برای تحول در امر تبلیغ، متراکم‌سازی امر تبلیغ در کانون‌های عظیم حوزوی و تربیت‌مبلغ است. ایشان اشاره کردند که: «اگر ما بخواهیم به قدر ظرفیت یا نزدیک به اندازه مورد نیاز ظرفیت عناصر تبلیغی با این خصوصیات داشته باشیم، به کانون‌های عظیم حوزوی احتیاج داریم. در حوزه، کانون‌هایی باید به وجود بیایند فقط برای همین: برای تربیت مبلغ.» معظم‌له در همین سخنرانی بر تقویت و فعال‌سازی مساجد و هیات‌های مذهبی به‌عنوان نقاط کانونی متراکم‌سازی حضور پرشور مومنان تأکید کردند. شاید به نظر برسد این تأکید بر «متراکم‌سازی کانون‌های دینداری و انقلابی‌گری» حرف تازه‌ای نیست؛ اما با رجوع به مبانی دینی و دنبال کردن بیانات و سیره رهبر معظم انقلاب پس از اغتشاشات اخیر، می‌توان عمق راهبردی این رویکرد را فهم کرد.

ادامه در صفحه ۱۴

علی جعفری‌هرستانی پژوهشگر مرکز دانشگاه امام صادق(ع)

در مراسم شام غریبان (شب ۱۱ محرم) در بیت رهبری منبری تراز در فضای تبلیغ و روشنگری مورد تأکید رهبر معظم انقلاب، ارائه شد. در این سخنرانی، راهبرد مورد نظر رهبر معظم انقلاب برای عبور از وضعیت نابسامان فرهنگ دینی و خطر استحاله فرهنگی که عبارت است از: متراکم‌سازی و تقویت کانون‌های دینداری و انقلابی‌گری با رجوع به آیات قرآن مورد توجه قرار گرفته است.

پیش‌منبر

پیش از معرفی باید به چند نکته اشاره کرد تا مختصات این منبر و ضرورت و اهمیت بحث ارائه‌شده روشن شود.

نکته اول؛ توجه راهبردی به امر تبلیغ در حوزه‌های علمیه

رهبر معظم انقلاب در دیدار اخیر خود با مبلغین و طلاب حوزه‌های علمیه سراسر کشور بر این نکته تأکید کردند که رسالت اصلی حوزه‌های علمیه و علمای دین امر تبلیغ، یعنی رساندن پیام دین به عمق به جان مردم است. به بیان ایشان، «امروز نگاه رایج در حوزه‌های علمیه این است که تبلیغ در مرتبه دوم قرار دارد. مرتبه اول چیزهای دیگر است، [مانند] مقامات علمی و امثال اینها؛ «تبلیغ» در مرتبه دوم است. ما از این نگاه باید عبور کنیم.» ایشان تبلیغ را به ثمر نشاندن هدف نهایی دین، یعنی رسانیدن انسان به مقام خلافت الهی و تربیت انسان کامل از طریق دعوت انبیا دانسته و بیان داشتند که این هدف و مقدمات رسیدن به آن «جز با تبلیغ تحقق پیدا نمی‌کند.»

ایشان با اشاره به آثار تبلیغی علمای برجسته‌ای مانند امالی، شیخ صدوق، شیخ طوسی و سید مرتضی و کتب فارسی مرحوم علامه مجلسی مانند حق‌الیقین و حیات‌القلوب و نوشته‌های سایر علمای شیعه به‌عنوان نمونه‌هایی از آثار تبلیغی علمای طرازاول و نیز با بیان موارد متعددی در انجام وظیفه تبلیغی توسط عالمان برجسته دینی همچون ملاحسین کاشفی، شیخ جعفر شوشتری و آیت‌الله شاه‌آبادی، استاد امام خمینی(ره) که در جایگاه منبر و وعظ، به شأن تبلیغی خود پایبند بودند، تصریح کردند که در دوران کنونی اولاً به تعبیر امام‌خمینی(ره) حفظ نظام اسلامی از اوجب واجبات، بلکه خود اوجب واجبات است. حفظ ایمان مردم که پشتوانه این نظام است مقدمه حفظ نظام بوده و تبلیغ لازمه آن است. ثانیاً با تغییر نوبه‌نوی ابزارهای سخت‌افزاری و نرم‌افزاری انتقال پیام از قبیل رسانه‌ها، اینترنت و... و سیطره دشمن بر این فضای رسانه‌ای، تبلیغ نسبت به گذشته اهمیت بسیار ویژه‌ای پیدا کرده است. لذا «اگر امروز حوزه علمیه از اهمیت تبلیغ و حساسیت تبلیغ و مضاعف بودن وظیفه تبلیغ غفلت بکند، دچار عارضه‌ای می‌شویم که جبران‌ش به‌آسانی ممکن نیست... امام در یک مواردی مکرر می‌فرمودند که اگر چنین اتفاقی بیفتد، اسلام یک سیلی‌ای خواهد خورد که تا سال‌های متمادی اثرش روی او باقی خواهد ماند؛ قضیه این است. اگر چنانچه